

Glaukom, strašák, kvůli kterému je dobré myslet na prevenci včas

15.4.2025 - | Nemocnice Pardubického kraje

Důležitá je prevence

Tichý zabiják zraku se zelenému zákalu říká proto, že k výpadku zorného pole z periferie dochází postupně. Dokonce se může stát, že jedno oko je lepší a funkcí v mozku vyrovnává chybějící obraz u druhého horšího oka. Takže výpadek obrazu na jednom oku, to druhé do určitého stupně doplní. „Člověk tak může bezstarostně procházet životem pět, sedm, nebo dokonce deset let, než se rozhodne situaci řešit. Pacienti tak přicházejí již v pokročilejším stavu. Proto bych apelovala na veřejnost, aby stejně tak, jak pravidelně lidé navštěvují svého zubního lékaře, aby si vytvořili i pravidelnost v návštěvách svého očního lékaře, a tím předešli případným vážnějším onemocněním zraku,“ vysvětluje lékařka očního oddělení Litomyšlské nemocnice Klára Valková a upozorňuje, že onemocnění zrakového nervu je nevratné.

Postup při preventivní prohlídce očí

Základem je nejenom vízus (vyšetření zrakové ostrosti do dálky). Měří se také nitrooční tlak, jehož zvýšená hodnota může být prvním indikátorem k výskytu zeleného zákalu. „Existuje ale i glaukom normotenzní, u kterého ten tlak zvýšený není. Typů glaukomu je hned několik. Může být způsobený úrazem, dalšími přidruženými očními nemocemi, ale i léky. Vyšší riziko výskytu glaukomu mají lidé s hypertenzí, diabetem, migrénou, výskytem glaukomu v rodině, s dioptriemi nad mínus 3 a také ti, kdo mají plusové dioptrie, protože u nich je trošku jiná anatomie očí,“ vyjmenovává varianty vrchní sestra očního oddělení Litomyšlské nemocnice Ilona Holubová. Následuje podrobné vyšetření na šterbinové lampě včetně gonioskopie, při kterém lékař zjišťuje, jestli se jedná o glaukom otevřeného, uzavřeného, nebo částečně uzavřeného úhlu. Provádí se OCT vyšetření, tzv. optická koherenční tomografie, při níž se dozvíme, v jakém stavu se zrakový nerv nachází, případně jak velké to poškození je. Následuje vyšetření zorného pole perimetrem. „Důležitá je edukace pacienta. Sestřička pacientovi podrobně vysvětlí, co ho čeká a co přesně má dělat. Při vyšetření se mohou najít periferní změny. Ty se mohou postupně stupňovat, až do té míry, že má pacient tzv. „trubicovité“ vidění,“ popisuje lékařka a pokračuje. „Tento stav je nevratný. Důležité ale je začít s léčbou, abychom zrak pacientovi stabilizovali a nepřišel o něj úplně.“

Možnosti léčby glaukomu

Léčba je převážně konzervativní. Vytipují se nejvhodnější oční kapky. Lékař naordinuje buď jedny, nebo kombinované. „Důležité je vysvětlit pacientovi, jak si je má kapat. Je nutné dodržet mezi nimi pauzu, aby jedny nevyplavily ty druhé,“ říká oční lékařka. Pacient pak chodí na pravidelné kontroly, a to po třech, šesti nebo dvanácti měsících. V případě, že se stav zhoršuje přistupuje se k chirurgické léčbě a provádí se nejčastěji trabekulektomie. „Je to zákrok, jehož cílem je filtrace nitrooční tekutiny pod spojivkou. Tím pádem už nedochází ke zvyšování nitroočního tlaku,“ doplňuje Klára Valková. V indikovaných případech se používá i laserová terapie. Hospitalizace pacienta trvá přibližně týden.

Den glaukomu v Litomyšlské nemocnici

Ambulancí očního oddělení Litomyšlské nemocnice prošlo v půlce března celkem 83 zájemců o speciální vyšetření na glaukom, zelený zákal. U dvanácti z nich lékaři diagnostikovali suspektní glaukom ke sledování, u dvou glaukomové onemocnění a u dalších dvou pak jinou oční patologii.

Každoroční akcí, která se pořádá u příležitosti Světového týdne glaukomu, chtějí zdravotníci upozornit na důležitost pravidelného preventivního vyšetření zraku.

<https://www.nempk.cz/novinky/glaukom-strasak-kvuli-kteremu-je-dobre-myslet-na-prevenci-vcas>